

Ügyiratszám: NAIH-1067-4/2025
Előzmény: NAIH-12521/2024

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

MONITORINGJELENTÉSE

a Közép-Pesti Tankerületi Központ 2023. évi közérdekű adatigénylés-teljesítési gyakorlata tekintetében elvégzett monitoring-ellenőrzése tárgyában

I. A monitoringeljárás

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 71/D. § (1) bekezdése alapján hivatalból indított vizsgálata keretében monitoringeljárást folytatott a Közép-Pesti Tankerületi Központ (a továbbiakban: tankerületi központ) közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és az ezen adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesítésének nyomon követése érdekében.

Az Infotv. 71/D. §-ban előírt **ellenőrzés célja** a Tanács végrehajtási határozata a Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2022. december 15-i (EU) (ST 15447/22 INIT; ST 15447/22 ADD 1) végrehajtási határozat módosítása {SWD(2023) 384 final} C9.R26.), az átláthatóság és a közérdekű információkhoz való hozzáférés javítása c. Reformjában szereplő 231., 232., 233 sz. mérföldkövek teljesítése.

Az Infotv. 71/D. § (1) bekezdésében meghatározott, 2024. január 1-jei hatállyal alkalmazandó *monitoring-ellenőrzés* keretében a Hatóság a *közfeladatot ellátó szerveknél*, a helyi önkormányzatoknál és a köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a *közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülését* a Hatóság – e törvényben foglalt egyéb feladat- és hatásköreinek gyakorlása mellett – a szervek által a Hatóság részére a (4) bekezdésben foglalt adatszolgáltatás alapján, évente két alkalommal *ellenőrzi*.

Az Infotv. 71/D. §-ban foglalt, 2024. január 1-jei hatállyal alkalmazandó *monitoring-ellenőrzésre* vonatkozó rendelkezések a Hatóság eljárására állapítanak meg rendelkezéseket a hatáskörök hatékonyabb gyakorlása érdekében. A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a hozzáférés biztosítására vonatkozó *követelmények teljesítésére irányuló cél* jelöli ki a Hatóság monitoringeljárása során folytatandó *ellenőrzés* értelmezési tartományát. A monitoring az irányítás eszközeként az intézkedés kimenetelének és a célok megvalósításának nyomon követését jelenti¹.

Az Infotv. 71/D. § (1), (4)-(7) bekezdései értelmében a Hatóság monitoring-tevékenységének célja a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó **követelmények realizálásának vizsgálata** a közérdekű adatigénylések teljesítésének és az éves kötelező adatszolgáltatás adatainak összevetésével, ellenőrzésével **és az ellenőrzés tapasztalatai alapján javaslatok megfogalmazása** a követelmények teljesítésének optimalizálására.

¹ Hajdu Szilvia: A kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés, „Monitoring és értékelés”, KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001, 2020., from: <https://fejlesztésiprogramok.uni-nke.hu/document/fejlesztésiprogramok-uni-nke-hu/monitoring-es-ertekeles-hajdu-szilvia-1.original.pdf>

A Hatóság az eljárás során adatokat, információkat kért a tankerületi központtól annak érdekében, hogy feltérképezze a közérdekű adatigénylések teljesítésének gyakorlatát, megvizsgálhassa a követelmények teljesítését, majd javaslatot tegyen az intézkedések javítása érdekében.

II. Az eljárás megindítása

A Hatóság monitoringeljárása keretében áttekintette a 2023. év vonatkozásában megküldött, a tankerületi központhoz benyújtott és abból teljesített, valamint elutasított közérdekű adatigényléseket, az elutasítások okait is megjelölő adatszolgáltatást.

A tankerületi központ által teljesített, NAIH-1039-1/2024. ügyiratszámú adatszolgáltatás adatai szerint:

Beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 25

A beérkezett adatigénylésekben megismerni kívánt adatkörök száma: 70

Ebből teljesített: 30

Elutasított: 40

A benyújtott adatigénylések teljesítéséhez szükséges napok átlagos száma: 18.

Elutasítási ok:

A megismerni kívánt adat nem közérdekű és nem közérdekből nyilvános (személyes) adat: 14

Az igényelt adat vonatkozásában a megkeresett szerv nem minősül adatkezelőnek: 26.

A Hatóság az adatszolgáltatásban foglalt adatok alapján indított monitoring-eljárása során megkereste a tankerületi központ. A tankerületi központ a megkeresésre adott válaszában az adatszolgáltatását az alábbiak szerint módosította:

Beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 27

A beérkezett adatigénylésekben megismerni kívánt adatkörök száma: 75

Ebből teljesített: 32

Elutasított: 43

A benyújtott adatigénylések teljesítéséhez szükséges napok átlagos száma: 18.

Elutasítási ok:

A megismerni kívánt adat nem közérdekű és nem közérdekből nyilvános (személyes) adat: 16

Az igényelt adat vonatkozásában a megkeresett szerv nem minősül adatkezelőnek: 27.

III. A Hatóság vizsgálata

III.1. A monitoringeljárás törvényi keretei

A Hatóság monitoringeljárásában az Infotv. 71/D. § (1) bekezdésében meghatározott feladata alapján a közfeladatot ellátó szervnél *a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülését ellenőrizte a szervek által a Hatóság részére a teljesített éves adatszolgáltatás alapján.*

Az Infotv. 71/D. § (4) bekezdése alapján a Hatóság részére minden évben január 31-éig teljesítendő adatszolgáltatásban közzétett adatok körét a következőképp állapítja meg:

A szerv adatot szolgáltat

- a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igények teljesítésének és megtagadásának számáról és a megtagadások jellemző indokairól,
- a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti kérelmek teljesítéséhez szükséges napok átlagos számáról, valamint
- a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok közzétételének elérhetőségéről.

Az Infotv. 71/D. § (5) bekezdése szerint a *Hatóság az ellenőrzés lefolytatása érdekében az ellenőrzött szervektől adatokat igényelhet.* Az ellenőrzött szervek az adatkérésnek a megkeresés kézhezvételétől számított 8 napon belül kötelesek eleget tenni.

Az Infotv. 71/D. § (7) bekezdésének megfelelően a Hatóság az ellenőrzött szervek részére – a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülése érdekében – *javaslatokat fogalmazhat meg.* A javaslattal érintett szerv vezetője a szükséges intézkedések végrehajtása érdekében intézkedési tervet készít, és azt a javaslat kézhezvételétől számított 15 napon belül a Hatóság részére megküldi.

III.2. Az adatszolgáltatás adatai és a megkeresésre megküldött adatigénylések összevetése, ellenőrzése

A tankerületi központ 2024. október 11-én kelt tájékoztatása és a megküldött iratanyag alapján 2023-ban 25, majd a Hatóság megkeresésére küldött pontosítás szerint 27 közérdekű adatigénylés érkezett a tankerületi központhoz. A tankerületi központ tájékoztatása szerint a 2023-ban érkezett adatigénylések kapcsán nincs arról tudomásuk, hogy az adatigénylők jogorvoslattal a Hatósághoz, illetve bírósághoz fordultak volna, illetve a tankerületi központ költségtérítést nem állapított meg.

III.2.1. A beérkezett közérdekű adatigénylések

A beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 27

A beérkezett közérdekű adatigénylések számát az Infotv. 71/D. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésének és az adatszolgáltatásban megjelölt adatok körülírásának értelmezési lehetőségei meghatározták.

A tankerületi központ tájékoztatása alapján 27 közérdekű adatigénylést érkezettek 2023-ban, a 2023. december 19-én érkezett közérdekű adatok tárgyában benyújtott adatigénylésre TK/198/00025-2/2024. iktatószámmal 2024. január 9-én, a 2023. december 20-án érkezett, évvégi jutalom tárgyú közérdekű adatigénylésre 2024. január 10-én, a 2024. december 26-án érkezett, az informatikai rendszerrel kapcsolatos adatigénylésre 2024. január 16-án válaszoltak.

A Hatóság álláspontja szerint amennyiben az adatigénylés elintézése a következő naptári évre esik, de még a január 31-i adatszolgáltatást megelőzően sor kerül a válaszadásra, a szerv az adatigénylést az előző évi adatszolgáltatásban szerepeltetheti, azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a választ a kiküldésének tárgyévére nézve beadandó következő éves adatszolgáltatásba ne számítsák bele.

A beérkezett közérdekű adatigénylések számának meghatározását az Infotv. 71/D. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésének és az adatszolgáltatásban megjelölt adatok körülírásának eltérő értelmezési lehetőségei és az adatigénylésként érkezett kérelmek tartalmi minősítése is befolyásolták.

A tankerületi központ tájékoztatása alapján a **TK/198/01224-1/2023.** iktatószámú, adatbázisban vagy nyilvántartásban kezelt adatokra vonatkozó adatigénylésként megjelölt kérelmet a tankerületi központ elutasította arra hivatkozással, hogy a kérdések nem tartoznak az Infotv. 3. § 5. pontja szerinti közérdekű adat fogalmi körébe.

A tankerületi központ tájékoztatása alapján a **TK/198/03812-1/2023.** iktatószámú, hétfégi kollégiumváltás ügyében érkezett, a szakpolitikai döntés háttéréről tájékoztatást kérő kérelem 1-3. kérdése vonatkozásában elutasította, az indokolás szerint a kérdések az Infotv. 3. § 5. és 6. pontjaiban megjelölt adattartalmat nélkülözik, ezért nem tekinthetők közérdekű adatigénylésnek.

A Hatóság álláspontja szerint, amennyiben a kérelem, illetve annak része nem tekinthető közérdekű adatigénylésnek, azt a tartalma szerint kell elbírálni és arról más eljárásrend keretében kell intézkedni, ennek következtében az ügyet, az éves adatszolgáltatásban és a monitoring-eljárás megkeresésére adott tájékoztatásban sem szükséges közérdekű adatigénylésként szerepeltetni.

A Hatóság véleménye szerint a kérelmek tartalmi minősítéséről és elhatárolásáról a szerv belső szabályzataiban kell rendelkezni és azt megfelelően kell alkalmazni.

A Közép-Pesti Tankerületi Központ 15/2023. (IX.26.) számú, a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének rendjéről szóló szabályzat (a továbbiakban: szabályzat) 18. § (1) bekezdése értelmében a tankerületi központ a kérelmet a tartalma alapján megvizsgálja, amelynek értelmében a kérelmet *összességében kellene tartalmilag is értékelnie* és a kérelmet minősítenie, hogy az valóban a tankerületi központhoz címzett közérdekű adatigénylést tartalmaz-e, nem pedig egyéb eljárásnak van-e helye. A szabályzat a kérelem tartalmi vizsgálatáról szóló rendelkezés megszövegezése a kérelem összességében tartalmilag való értékeléséről nem rendelkezik, pedig a kérelem minősítésére vonatkozó rendelkezések megléte, annak megfelelő értelmezése és alkalmazása elősegíthetné a kérelmek megfelelő minősítését, továbbá a közérdekű adatigénylések és a közérdekű adatigénylésként előterjesztett, de tartalmilag más eljárás keretébe tartozó kérelmek elintézésének elhatárolását és a közérdekű adatigénylések tekintetében az Infotv. követelményeinek megfelelő jogalkalmazást.

A Hatóság vizsgálata alapján a fentiek miatt a *beérkezett közérdekű adatigénylések száma nem volt pontos, azt a jövőbeni adatszolgáltatások tekintetében a közérdekű adatigénylésnek nem minősülő kérelmek vonatkozásában korrigálni szükséges* annak érdekében, hogy „a beérkezett adatigénylések száma” az éves adatszolgáltatásban reális, a valóságnak megfelelő adat legyen.

III.2.2. A beérkezett adatigénylések teljesítésének gyakorlata

A beérkezett adatigénylésekben megismerni kívánt adatkörök száma: 75

Ebből teljesített: 32

Elutasított: 43

Elutasítási ok:

A megismerni kívánt adat nem közérdekű és nem közérdekből nyilvános (személyes) adat: 16

Az igényelt adat vonatkozásában a megkeresett szerv nem minősül adatkezelőnek: 27.

A **TK/198/00410-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő a pedagógus munkakörben közös megegyezéssel a pedagógus kezdeményezésével történt jogviszony-megszüntetések számára kérdezett rá. Az adatigénylést a tankerületi központ teljesítette a közalkalmazotti alapnyilvántartás adatai alapján, azonban a válasz kitért arra, hogy ezen adatok között nem szerepel a kezdeményező fél személye, az indokolás szerint erre nézve nem áll rendelkezésre külön adat.

A Hatóság következetes álláspontja² alapján azonban a tankerületi központ az adatigénylést csupán részben teljesítette és mint munkáltató adatkezelő nem tért ki a közalkalmazotti alapnyilvántartáson kívül rendelkezésére álló adatokra és iratokra (pl. közalkalmazotti nyilvántartás papíralapú iratanyaga), amelynek adatai tartalmazhatják a kért adatot arról, ki a közös megegyezés kezdeményezője. A Hatóság ezzel kapcsolatban utal az Alkotmánybíróság 13/2019. (IV. 8.) határozatában foglalt megállapításaira, amelyben e kérdéskör tekintetében rögzítette, hogy az adatigénylő oldalán az adathozzáférési jogosultság szempontjából irreleváns, hogy a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokat kezelő szerv által létrehozott adatbázisban (pl: adattárban, nyilvántartórendszerben, stb.) is szerepelnek-e az általa kezelt adatok. Következésképpen az

²Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft. - HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 38-40., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

adatigény nem tagadható meg arra hivatkozással, hogy a kért adat közvetlenül – pl. elektronikusan – nem áll rendelkezésre, és az egyébként rögzített adat hozzáférhetővé tételéhez idővel és/vagy költséggel járó többletmunkára van szükség. [...] amennyiben tehát az adatigénylés létező és kezelt (rögzített) adatok kigyűjtésére, meghatározott szempont szerinti kiválogatására és például táblázatba rendezésére vonatkozik, a kérelem alapvetően nem tagadható meg. A kérelmet a rögzítés formájától és attól függetlenül, hogy az adatot esetleg az adatkezelő nyilvántartásainak és/vagy az adatkezelő által tárolt iratoknak az áttekintése útján ki kell keresni, főszabály szerint teljesíteni kell.

A **TK/198/00027-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő a tankerületi központ honlapján fellelt szerződés teljes szövegének a kiadását kérte elektronikusan vagy az elérési útvonal megjelölésével. A tankerületi központ az adatigénylés teljesítésére a szerződések nagy számára és jelentős terjedelmére tekintettel – válasz közérdekű adatigénylésre tárgymegjelöléssel – *személyes konzultáció és iratbetekintés lehetőségét* kínálta fel.

A betekintés megtörténtét, a kért adatok átadását – a szabályzat 19. § (4) bekezdése alapján – a formanyomtatvány aláírásával ismeri el az adatigénylő. A megküldött iratanyag a betekintésről készített formanyomtatványt, jegyzőkönyvet nem tartalmazott.

A Hatóság álláspontja szerint a tankerületi központ által felajánlott betekintés lehetőségével az adatigénylést még nem teljesítette, csupán köztes intézkedésként a teljesítésre kínált fel lehetőséget. A tankerületi központ a betekintésről készített formanyomtatvány, jegyzőkönyv tartalma alapján adhat számot az adatigénylés teljesítéséről vagy annak elmaradásáról.

A **TK/198/00003-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő a pedagógusok polgári engedetlenségi mozgalomban való részvételével kapcsolatos adatigénylést elutasította, arra hivatkozva, hogy a kért adatok vonatkozásában nem adatkezelő. A tankerületi központ azonban a tényleges adatkezelőt nem jelölte meg.

A **TK/198/00791-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő helyettesített tanórákkal kapcsolatos adatigénylését a tankerületi központ elutasította azzal az indokolással, hogy a kért adatok tekintetében nem adatkezelő, azonban a tényleges adatkezelőt nem jelölte meg.

A **TK/198/01224-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő a munkavállaló által fel nem vett munka, távolmaradás, beszüntetés, annak munkáltatói tudomásul vételével kapcsolatos adatigénylést elutasította, arra hivatkozva, hogy a kért adatok vonatkozásában nem adatkezelő. A tankerületi központ azonban a tényleges adatkezelőt nem jelölte meg.

A **TK/198/04027-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő a pedagógiai szakszolgálat szakértői tevékenységével kapcsolatos adatigénylést elutasította, arra hivatkozva, hogy a kért adatok vonatkozásában nem adatkezelő. A tankerületi központ azonban a tényleges adatkezelőt nem jelölte meg.

A **TK/198/04486-1/2023.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő egy gimnázium pedagógiai programjával kapcsolatos kérdések tekintetében a kért adatok kiadását megtagadta, arra hivatkozva, hogy azok vonatkozásában nem adatkezelő.

A szabályzat 22. § (2) bekezdése erre az esetre azt rögzíti, hogy azon közérdekű adatigénylés teljesítését, amelyben az igénylő olyan adatok megadását kéri, amelyeknek a tankerületi központ nem adatkezelője vagy amelyek nincsenek a tankerületi központ kezelésében, erre hivatkozással el kell utasítani.

A Hatóság álláspontja szerint az adatigénylések ez okból való elutasítása esetén, amennyiben az adatigénylésben az igényelt adatok alapján a tényleges adatkezelő kiléte számottevő nehézség nélkül behatárolható, arról tájékoztatni kell az adatigénylőt.

A Hatóság – más tankerületi központ esetében folytatott monitoringeljárás során kapott tájékoztatás alapján – hivatalos tudomással rendelkezik arról, hogy más tankerületi központok szabályzata rendelkezést tartalmaz arról, hogy amennyiben a tankerületi központ azonosítani tudja az igényelt adat adatkezelőjét, arról az adatigénylőt megfelelően tájékoztatja.

A Hatóság az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről szóló ajánlásában³ rámutatott a *Tromsø-i Egyezmény*⁴ rendelkezéseire, melynek 5. cikkelye szerint a közhatalmi szervnek – amennyire ez észszerűen lehetséges – segítenie kell az igénylőt az igényelt közérdekű adatot tartalmazó irat azonosításában. Ha a közhatalmi szerv nem rendelkezik az igényelt közérdekű adatot tartalmazó irattal vagy nincs hatásköre arra, hogy az adatigénylést teljesítse, akkor, ha ez lehetséges, az igénylőt tájékoztatnia kell arról, hogy mely hatáskörrel rendelkező közhatalmi szervhez fordulhat. A fentiek alapján a **Hatóság ajánlásában hangsúlyozta, hogy a közérdekű adatigénylések elbírálása és teljesítése során alkalmazott helyes és követendő gyakorlat** – feltéve, hogy erre vonatkozó információval rendelkezik, különösen, ha a tényleges adatkezelő jelenleg vagy korábban alárendeltségébe tartozik vagy tartozott, illetve a vonatkozó jogszabályok alapján az adatkezelő kiléte a szervezet által egyértelműen azonosítható –, **hogy a megkeresett szerv az adatigénylő számára az adatigénylés elutasításával és az érintettet az Infotv. alapján megillető jogorvoslati tájékoztatással egyidejűleg nyújtson további felvilágosítást a tényleges adatkezelő személyéről.**

III.2.3. Eljárási kérdések

A benyújtott adatigénylések teljesítéséhez szükséges napok átlagos száma: 18.

A tankerületi központ által megküldött közérdekű adatigénylések közül a TK/198/03136-1/2023., TK/198/03314-1/2023., TK/198/04012-1/2023., TK/198/04755-1/2023. TK/198/04940-1/2023. iktatószámú ügyekben került sor határidő-hosszabbításra.

A Hatóság megállapította, hogy a *határidő-hosszabbítás nem indokolt* olyan adatigénylés esetében, amelyben a tankerületi központ az *adatigénylést elutasította* (TK/198/03136-1/2023), mivel az Infotv. 29. § (2) bekezdése alapján a határidő-hosszabbítás lehetősége az adatigénylés teljesíthetőségét előíranyozza.

A Hatóság következetes álláspontja⁵ szerint a közfeladatot ellátó szerv kizárólag az Infotv-ben meghatározott esetekben jogosult az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidő meghosszabbítására. Ebből következően a közfeladatot ellátó szerv, ha az adatigénylés teljesítésére nyitva álló határidőt meghosszabbítja, akkor a meghosszabbított határidőben az adatigénylés teljesítését már nem tagadhatja meg jogszerűen. Vagyis a teljesítési határidő meghosszabbítása azt jelenti, hogy a közfeladatot ellátó szerv már megvizsgálta az adatigénylést, ennek részeként meggyőződött az adatigénylés teljesíthetőségéről és megállapította azt, hogy nem áll fenn a teljesítést akadályozó megtagadási ok, ellenben a tényleges teljesítéshez hosszabb időre van szüksége.

Ugyancsak *nem indokolt* az olyan adatigénylésekben a határidő-hosszabbítás, amelyekben az adatigénylés teljesítéséhez *számadatot kell megadni vagy nemleges adattartalom kiadására kerül sor* és az Infotv. 29. § (2) bekezdésében foglalt határidő-hosszabbítási kritériumok – jelentős

³A NAIH ajánlása az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről, 2022., from: <https://www.naih.hu/informacioszabadsag-ajanlasok?download=505:a-nemzeti-adatvedelmi-es-informacioszabadsag-hatosag-ajanlasi-az-igenyelt-kozerdeku-adatot-tenylegesen-kezo-szervezetre-vonatkozo-tajekoztatasi-kotelezettsegről>

⁴Az Európa Tanács közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáféréséről szóló Egyezménye, Magyarországon kihirdette: 2009. évi CXXXI. törvény, from: <https://www.naih.hu/tromsoi-egyezmény-ismerteto>

⁵Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információs szabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 30., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

terjedelmű, nagyszámú adat, munkaerőforrás aránytalan igénybevétele – nem teljesülnek (TK/198/03314-1/2023, TK/198/04012-1/2023., TK/198/04755-1/2023., TK/198/04940-1/2023).

A TK/198/03314-1/2023. sz., 2023. augusztus 7-én megküldött adatigénylésben a tankerületi központ 14 nap elteltével, 2023. augusztus 21-én kérte az adatigénylés pontosítását, amelyet az adatigénylő 7 nappal később, 2023. augusztus 28-án teljesített. A tankerületi központ ezt követően az adatigénylést új adatigénylésként – azonos ügyszámmal – kezelte, a határidőt 2023. szeptember 13-án meghosszabbította, majd az adatigénylést végül 51 nap alatt, 2023. szeptember 27-én teljesítette.

Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) XXIV. cikkének (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog, valamint XXV. cikkben biztosított kérelemhez való jog is magában foglalja azt a jogállami követelményt, hogy az előterjesztett kérelemre a hatóságnak, illetve az adatkezelőnek a jogszabályban megjelölt eljárási határidő betartásával kell válaszolnia.

A Hatóság álláspontja szerint ez a határidőt többszörösen túllépő időtartam az Alaptörvény XXIV. cikkének (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jog, valamint XXV. cikkben biztosított kérelemhez való jog mint eljárási alapjogok sérelmén keresztül az Alaptörvény VI. cikkének (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való joggal összefüggésben súlyos alapjogsérelemhez vezet.

II.3. A szabályzat

A Hatóság monitoring-vizsgálata keretében megállapította, hogy a szabályzat 2023. október 24-én lépett hatályba, – amelyet az ekkor még folyamatban levő ügyek tekintetében is alkalmazni kellett –, így a 2023. évben érkezett adatigénylések jelentős része – 20 adatigénylés – esetében az ezt megelőzően alkalmazandó szabályzat⁶ volt hatályban. Tekintettel az új, 2023-ban alkotott szabályzatra, a Hatóság a vizsgálata során a monitoring eljárás céljait szem előtt tartva az Infotv. és a jelenleg hatályos szabályban foglalt követelmények teljesítését vette alapul.

A Hatóság – más tankerületi központ esetében folytatott monitoringeljárás során kapott tájékoztatás alapján – hivatalos tudomással rendelkezett arról, hogy más tankerületi központok⁷ 2023 őszétől új, aktualizált szabályzat alapján folytatják eljárásukat, amelyek szabályzatai – a **szabályzat 13. § (2)** bekezdésében foglalt – a szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy közérdekből nyilvános adataira vonatkozó rendelkezéseit az Infotv. 26. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően ezzel koherens – és az adattakarékosság szempontjait érvényre juttató – szabályozással differenciálják, ahogy a Hatóság erről korábbi állásfoglalásaiban⁸ már véleményt alkotott.

A **szabályzat 18. § (1)** bekezdése alapján az adatközlő – a tankerületi központ – a kérelmet annak tartalma alapján megvizsgálja többek között az alapján is, hogy az adatok közérdekű adatok-e és a tankerületi központ kezelésében vannak-e.

A Hatóság megítélése szerint a más tankerületi központok szabályozásában az adatkezelő szervnek a kérelmet *összességében és tartalmilag is meg kell vizsgálnia*, amely rendelkezés a kérelmek megfelelő minősítését elősegítheti.

⁶A Közép-Pesti Tankerületi Központ 15/2017. (VI. 26.) számú szabályzata a Közép-Pesti Tankerületi Központ kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének rendjéről szóló szabályzata, from: https://kk.gov.hu/download/8/25/03000/KOZORDEKU_SZABALYZAT.pdf

⁷ lásd: A Szolnoki Tankerületi Központ kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének rendjéről szóló KLIK/103/4066-29/2017. számú szabályzata, from: <https://kk.gov.hu/download/f/4a/23000/SKLPNRN0440123111313270.pdf>

⁸NAIH/2019/7257/5. sz. állásfoglalás from: <https://www.naih.hu/dontesek-infoszab-allasfoglalasok?download=369:allasfoglalas-a-kormanytisztviselok-fizetesenek-es-jutalmainak-nyilvanossagarol&start=50>

A **szabályzat 18. § (2)** bekezdése az *adatigénylés pontosítására* való felhívásról rendelkezik, a **18. § (3)** bekezdése pedig a felhívás eredménytelensége esetére, előzetes figyelemfelhívás mellett, kilátásba helyezi az adatigénylés visszavontnak tekintését.

A Hatóság a NAIH-4895-9/2023. ügyiratszámú felszólításában kifejtett álláspontja keretében rámutatott arra, hogy az Infotv. nem rendelkezik az adatigénylés pontosítására szóló felhívással kapcsolatban az adatigénylő rendelkezésére álló határidőről⁹, azonban a közérdekű adatigénylés intézményének – az Infotv. 29. § (1) bekezdése értelmében – az a célja, hogy az adatigénylő a *legrövidebb idő alatt megismerje az igényelt adatokat*. Pontosításra való felhívás esetén az adatigénylő érdeke az, hogy a pontosítás a tőle telhető legrövidebb idő alatt eljusson az adatkezelőhöz, ugyanakkor hangsúlyozza a Hatóság ennek nem teljesítése esetére is, hogy az adatigénylő határidő-mulasztása az adatgazdát az adatigénylés érdemi vizsgálata, valamint a válaszadás alól nem menti fel. A Hatóság véleménye szerint a pontosításra való felszólítás eredménytelen eltelte esetén az adatkezelő a rendelkezésre álló adatok alapján, saját belátása szerint, a szavak hétköznapi értelmét alapul véve köteles eljárni, szem előtt tartva az információszabadság érvényesülésének elsőbbségét¹⁰.

A Hatóság véleményét a Pécsi Ítéltábla Pf. 20.036/2019/4. sz. ítéletének megállapításai is alátámasztják. A Pécsi Ítéltábla ítéletében levezette, hogy az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozatból, 3252/2016. (XII. 6.) AB határozatból és a IV/2898/2015. számú AB határozatból kitűnő gyakorlata szerint a közérdekű adatokat illetően a nyilvánosság elve főszabályként való érvényesüléséhez szükséges, hogy az arra köteles adatkezelő a közérdekű adatok megismerését proaktív módon, illetve adatigénylés alapján biztosítsa. *Az Alaptörvényben rögzített alapvető jognak* tehát a közérdekű adatok megismerésére irányuló *adatigénylés útján lehet érvényt szerezni*, amennyiben a közérdekű adatok proaktív közzétételére nem kerül sor. *Az adatigénylés jogosítványa nélkül a közérdekű adatok megismeréséhez való jog valódi alanyi jogot nem is tudna jelenteni. Az alapvető jog biztosításával ezért elválaszthatatlanul összefonódik az adatigénylés lehetőségének, illetve az adatigénylés teljesítésének megfelelő biztosítása.* Mindezek alapján **az adatkezelő nem gördíthet akadályokat a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerése elé, kiadásukat csak a jogszabályban meghatározott esetekben tagadhatja meg.** [...] *az adatigénylés egyértelműségének hiánya önmagában nem eredményezhetné a kérelem megtagadását.* Az Alkotmánybíróság 21/2013. (VII. 19.) AB határozata szerint a közérdekű adatok megismerésének biztosítása az adatkezelők egyik alapvető, alkotmányos feladata és az alapjog védelmére irányuló intézményvédelmi kötelezettségük alapján *a közérdekű adatokat kezelő szervezeteknek aktív magatartást kell tanúsítaniuk, kötelesek a közérdekű adatokhoz való hozzáférést garantálni. Az adatkezelő szerv az alapjog biztosítása érdekében éppenséggel tevőlegesen magatartásra kötelezett.* Ezen elvárásnak logikus indoka az *információs aszimmetria* fennállta. Az adatkezelő ugyanis a legtöbb esetben jóval több, részletesebb és pontosabb információval rendelkezik a birtokában lévő adatokról, mint amilyennel az igénylő. *Az adatkezelő ezzel nem élhet vissza, az adatigényléseket nem formális megoldásokkal kell kezelnie. Amennyiben a kérelem az igényelt adat konkrét beazonosításához szükséges minimális követelményeknek megfelel, érdemben kell vizsgálnia, majd teljesítenie, vagy a megtagadás okának megjelölésével elutasítania. Amennyiben a kérelemben foglaltakkal kapcsolatban értelmezési kérdés merül fel, úgy az Infotv. 28. § (3) bekezdése szerint fel kell hívnia az igénylőt igényének pontosítására.*

A Hatóság összegző álláspontja szerint tehát az adatkezelő nem gördíthet akadályokat a közérdekű, illetve közérdekből nyilvános adatok megismerése elé, az adatigénylés egyértelműségének hiánya önmagában nem eredményezheti a kérelem megtagadását, a kérelemmel érdemben foglalkozni kell. *Az adatkezelő a kért adatok kiadását csak a jogszabályban meghatározott esetekben tagadhatja meg,* az Infotv. 28. § (3) bekezdése pontosításra ad lehetőséget, azonban nem tartalmaz

⁹ Az Infotv. 28. § (3) bekezdésének 2025. január 2-jétől hatályos rendelkezése értelmében a nem egyértelmű adatigénylés esetében az adatkezelő legfeljebb 15 napos határidő tűzésével felhívja az igénylőt az igény pontosítására.

¹⁰Nemzeti Közszerzői Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézet Információszabadság és nyílt kormányzás szakanyag a 460/2015. (VII. 8.) Korm. határozat 6. pontja szerinti vállalat teljesítését szolgáló e-learning képzéshez, szerk.: dr. Végh Viktória, Bp, NKE 2016., p. 36. from: https://korrupciomegelozes.kormany.hu/download/9/6f/a1000/informacioszabadsag_szakanyag.pdf

megtagadási okot vagy rendelkezést a nem egyértelmű adatigénylés elutasításának, figyelmen kívül hagyásának, az adatigénylés visszavontnak minősítésének lehetőségéről.

Az Alaptörvény VI. cikkének (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog, a XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljárásához való jog, valamint XXV. cikkben biztosított kérelemhez való jog is magában foglalja azt a jogállami követelményt, hogy az előterjesztett kérelemre a hatóságnak, illetve az adatkezelőnek érdemben válaszolnia kell.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 24. § (1) bekezdése szerint *a közjogi szervezetszabályozó eszköz jogszabállyal nem lehet ellentétes*, továbbá (3) bekezdése alapján az *állami szerv vagy köztisztviselő tevékenységét és működését szabályozó – törvény alapján kiadható – más jogi eszköz jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes*.

A Hatóság a fent hivatkozott ítéletet a gyakorlatában alkalmazza, a 2019. évi beszámolója¹¹ is tartalmazza a Pécsi Ítéltábla ítéletének lényegi megállapítását és a Hatóság 2022-ben készített projektanyagának¹² is részét képezte, vizsgálatai során is érvényre juttatja annak megállapításait.

A fentiek alapján a tankerületi központ szabályzatának 14. § (4) bekezdésében, az adatigénylés pontosítására *irányuló felhívására vonatkozó határidőn belüli válaszadás elmulasztásának esetére az adatigénylés visszavontnak tekintése az Infotv. 28. § (3) bekezdésébe ütköző, a hivatkozott bírósági ítélet értelmében annak immanens tartalmán túlmutató szabályozása az Alaptörvény VI. cikkének (3) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való joggal összefüggésben alapjogi jogsérelmet okoz, ezért a Hatóság felhívja szíves figyelmüket a javaslat IV. pontjában a szabályzat 14. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés módosításának szükségességére.*

A **szabályzat 19. § (4)** bekezdése szerint a személyesen megjelent adatigénylő számára az adatok átadása – a betekintési lehetőség biztosítása vagy a másolatok átadása – csak úgy lehetséges, ha az adatigénylő a formanyomtatványon aláírásával az átadás tényét elismeri. Az aláírás megtörténtéig a dokumentumokba nem tekinthet bele.

A Hatóság véleménye szerint a szabályzat ezen rendelkezése, az eljárási cselekmények, azok cél-eszköz viszonyának logikai sorrendje pontosításra, korrekcióra szorul, mivel a rendelkezés akként is értelmezhető, hogy a tankerületi központ előre, a betekintést megelőzően, a kért adatok megismerése előtt elvárja az adatok átadásának az adatigénylő aláírásával való elismerését. A Hatóság véleménye szerint a tankerületi központ ekkor a *betekintés* biztosítását teszi lehetővé a formanyomtatvány aláírását követően, amelynek során az adatigénylést optimális esetben valóban teljesíti. Az adatigénylő az átadás tényének betekintés előtti elismerésekor még nem lehet tisztában azzal, hogy a tankerületi központ az adatigénylőt teljesítette-e, azaz a kért adatokat átadta-e, ennek megtörténtét a betekintést lezáró nyilatkozat, jegyzőkönyv vagy formanyomtatvány rögzítheti.

A **szabályzat 22. § (2)** bekezdése szerint azon közérdekű adatigénylés teljesítését, amelyben az igénylő olyan adatok megadását kéri, amelyeknek a tankerületi központ nem adatkezelője, vagy amelyek nincsenek a tankerületi központ kezelésében, erre hivatkozással el kell utasítani.

A szabályzat fenti megfogalmazása azonban nem tartalmaz rendelkezést arról – a *Tromsø-i Egyezményben* megfogalmazott helyes és követendő gyakorlat érvényesítése érdekében –, hogy

¹¹ NAIH beszámoló a 2019. évi tevékenységről, p. 106., from: <https://naih.hu/ev-es-beszamolok?download=25:naih-beszamolok-a-2019-evi-tevekenysegről>

¹² Helyzetelemzés 2. Kutatás, A központi közigazgatás nyilvánosságának kutatása, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 138., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Helyzetelemzes_2Kutatas.pdf

amennyiben a tankerületi központ azonosítani tudja az igényelt adat adatkezelőjét, arról az adatigénylőt megfelelően tájékoztatni kell.

A szabályzat 26. § (1) bekezdése szerint „*az adatigénylő a közérdekű adat megismerésére vonatkozó igény elutasítása vagy a teljesítésre nyitva álló, vagy az adatkezelő által a 19. §-a szerint meghosszabbított határidő eredménytelen eltelte esetén, valamint az adatigénylés teljesítéséért megállapított költségtérítés összegének felülvizsgálata érdekében bírósághoz fordulhat*”.

A Hatóság megállapította, hogy a szabályzat az adatigénylőt megillető jogorvoslati jogok körében nem tartalmaz rendelkezést a Hatósághoz fordulás lehetőségéről, a rendelkezés hiánya az adatigénylők jogorvoslatához való jogát csorbítja.

IV. A Hatóság összegző megállapításai

A Hatóság méltányolta a tankerületi központ közérdekű adatigénylések teljesítésére irányuló tevékenységét.

A Hatóság monitoring-vizsgálatában feltárt tipikus hibák, mint az adatigénylés nem megfelelő minősítése, az adatigénylés nem teljeskörű teljesítése, az adatigénylések „nem adatkezelő” indokkal való elutasítása esetén a tényleges adatkezelőről való tájékoztatás hiánya, az indokolatlan határidő-hosszabbítás alkalmazása mind kiküszöbölhetőek az Infotv. és a vonatkozó szabályzatok rendelkezéseinek megfelelő értelmezésével és alkalmazásával.

A Hatóság álláspontja szerint a közérdekű adatigénylések elengedhetetlen feltétele, hogy az adatkezelő tankerületi központ szabályzata az Infotv. szabályaival koherens rendelkezéseket tartalmazzon. A Hatóság hangsúlyozza, hogy az igényes szabályozás megfelelő alkalmazása az adatigénylések jogszerű teljesítését elősegíti.

A Hatóság felhívja a tankerületi központ szíves figyelmét arra, hogy a közérdekű adatigénylések megfelelő teljesítéséhez a Hatóság tevékenysége során meghozott korábbi döntései, állásfoglalásai¹³, projektanyagai, gyakorlati útmutatói¹⁴ és mintaszabályzata¹⁵ támpontot adnak a megfelelő jogértelmezéshez és jogalkalmazáshoz, valamint a jelen ügyben a monitoring-tevékenység fókuszát jelentő közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesítésének optimalizálásához.

V. Javaslat

A Hatóság a monitoring-ellenőrzés keretében feltárt hibák, hiányosságok, pontatlanságok jövőbeni kiküszöbölése érdekében a tankerületi központ számára – az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése alapján – az alábbi javaslatokat tette:

- I. Szíveskedjenek a fent kifejtetteknek megfelelően külön figyelmet fordítani a közérdekű adatigénylések megfelelő minősítésére.
- II. Az adatigénylések teljesítése során elkészített válaszirat – a teljeskörű válaszadás követelményére figyelemmel – az adatigényléshez kapcsolódó, a tankerületi központ kezelésében levő valamennyi adatkörre terjedjen ki.
- III. Az olyan adatigénylést, amely alapján az adatigénylés tekintetében a tankerületi központ nem adatkezelő, a kért adat nem áll rendelkezésre, illetve nemlétező adat elutasítási indok esetén

¹³ <https://www.naih.hu/dontesek-infoszab-allasfoglalások>

¹⁴ <https://infoszab.hu/ajanlasok>

¹⁵ [Aktualizált mintaszabályzat a közérdekű adatigénylések eljárásrendjéhez | Infoszab NAIH](#)

jelöljék meg az adatigénylő számára a tényleges adatkezelőt, amennyiben rendelkezik ezzel az információval.

- IV. A TK/198/00027-1/2023. iktatószámú adatigényléssel kapcsolatban szíveskedjenek a betekintés megtörténtéről és a kért adat kiadásának teljesítéséről tájékoztatást adni, valamint az arról készített formanyomtatványt, jegyzőkönyvet megküldeni, illetve a betekintés esetleges meghíúsulása esetén ennek okáról, körülményeiről tájékoztatást adni.
- V. Az adatigénylés teljesítési határidejének meghosszabbítása során mellőzzék az indokolatlan határidő-hosszabbítás alkalmazását és indokolják meg a határidő-hosszabbítás okát.
- VI. A szabályzatuk korábbiakban megjelölt rendelkezéseit szíveskedjenek a fentiekben kifejtettek figyelembevételével módosítani.
- VII. A Hatóság javasolta végezetül, hogy a közérdekű adatigénylésekkel kapcsolatos eljárási során tanulmányozzák a Hatóság <https://infoszab.hu> honlapjának gyakorlati útmutatóit, különös tekintettel a monitoringeljárásban hivatkozott „Átláthatósági kézikönyvet” és az „Önellenzést támogató »„compliance« útmutatót”, amelyek gyakorlati példákkal, jogértelmezéssel, magyarázattal segítik a helyes jogértelmezést és jogalkalmazást.

A Hatóság az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése alapján kérte a tankerületi központot, hogy a fenti javaslatok realizálása érdekében készítsen **intézkedési tervet** az intézkedés tárgyának, felelősének és az intézkedés teljesítési határidejének megjelölésével, azt a javaslat kézhezvételétől számított **15 napon belül** a Hatóság részére küldje meg.

VI. A monitoring-ellenőrzés lezárása

A Hatóság 2025. január 23-án megküldött javaslatára a tankerületi központ – az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése szerint határidőben – 2025. január 30-án kelt tájékoztatásával az intézkedési tervet és a kért jegyzőkönyvet megküldte, amelyet a Hatóság elfogadott.

A tankerületi központ az adatigénylések teljesítési gyakorlata tekintetében megfogalmazott *anyagi jogi és eljárásjogi javaslatok* tekintetében *2025. február 28-i, a Hatóság honlapján megjelölt útmutatókat* illetően *2025. április 30-i határidőt jelölt meg* azok alkalmazására, a 15/2023. (IX.26.) számú, a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének rendjéről szóló *szabályzat módosítására vonatkozó javaslat* tekintetében *2025. március 31. napját jelölte meg határidőként*.

A Hatóság a tankerületi központ 2023. évi közérdekű adatigénylés-teljesítési gyakorlatára irányuló monitoringeljárását lezárta, az intézkedések teljesítését figyelemmel kíséri.

A Jelentés az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár